

HỘI THẢO
GÓP Ý SỬA ĐỔI LUẬT BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG 2005

**QUẢN LÝ CHẤT THẢI RẮN Ở VIỆT NAM:
THỰC TRẠNG, BẤT CẬP CHÍNH SÁCH VÀ
MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CHO LUẬT BVMT SỬA ĐỔI**

ThS. Dương Xuân Điệp

Viện Khoa học quản lý môi trường

NỘI DUNG

- Phần 1: Thực trạng công tác quản lý CTR
- Phần 2: Đánh giá những bất cập, tồn tại
- Phần 3: Một số định hướng cho Luật BVMT sửa đổi

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CTR

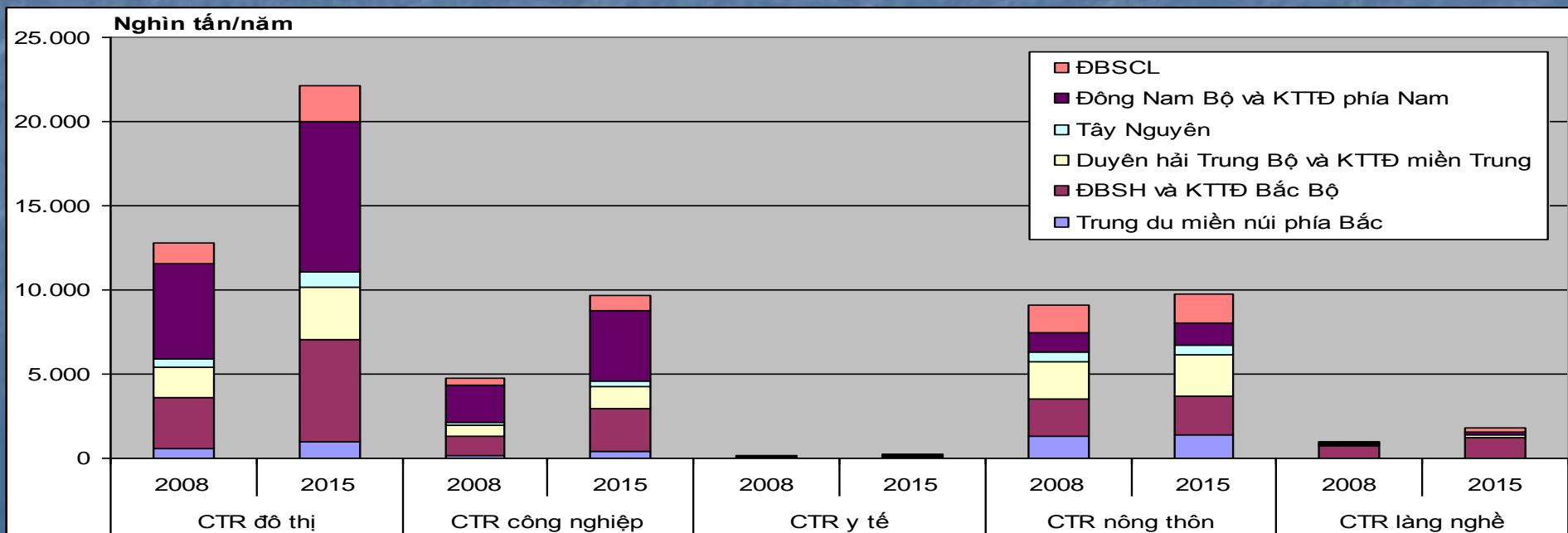
CTR thông thường phát sinh trong cả nước: 28 triệu tấn/năm, trong đó:

+ CTR công nghiệp thông thường: 6,88 triệu tấn/năm

+ CTR sinh hoạt \approx 19 triệu tấn/năm

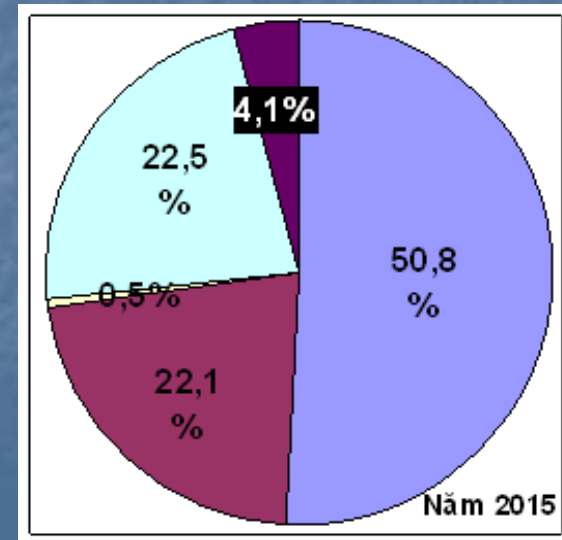
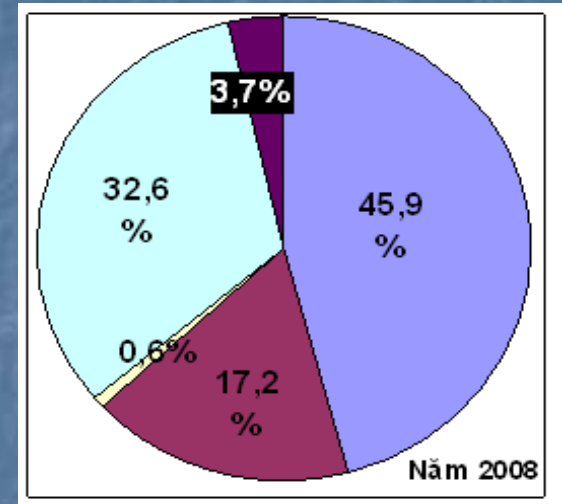
+ CTR y tế thông thường \approx 2,12 triệu tấn/năm

CTR nguy hại: phát sinh tại 35/63 tỉnh/thành phố khoảng 700 nghìn tấn/năm:

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CTR

- CTR phát sinh ngày càng gia tăng với tốc độ $\approx 10\%/năm$, trong đó:
 - CTR phát sinh từ các đô thị $\approx 46\%$;
 - CTR phát sinh từ hoạt động sản xuất công nghiệp $\approx 17\%$
 - CTR nông nghiệp, nông thôn và Y tế $\approx 34\%$
- Dự báo đến năm 2015, tỷ trọng:
 - CTR phát sinh từ các đô thị $\approx 51\%$;
 - CTR phát sinh từ hoạt động sản xuất công nghiệp $\approx 22\%$
 - CTR phát sinh từ nông nghiệp, nông thôn, y tế $\approx 27\%$

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CTR

Khu vực đô thị:

Tỷ lệ thu gom trung bình ở khu vực đô thị:

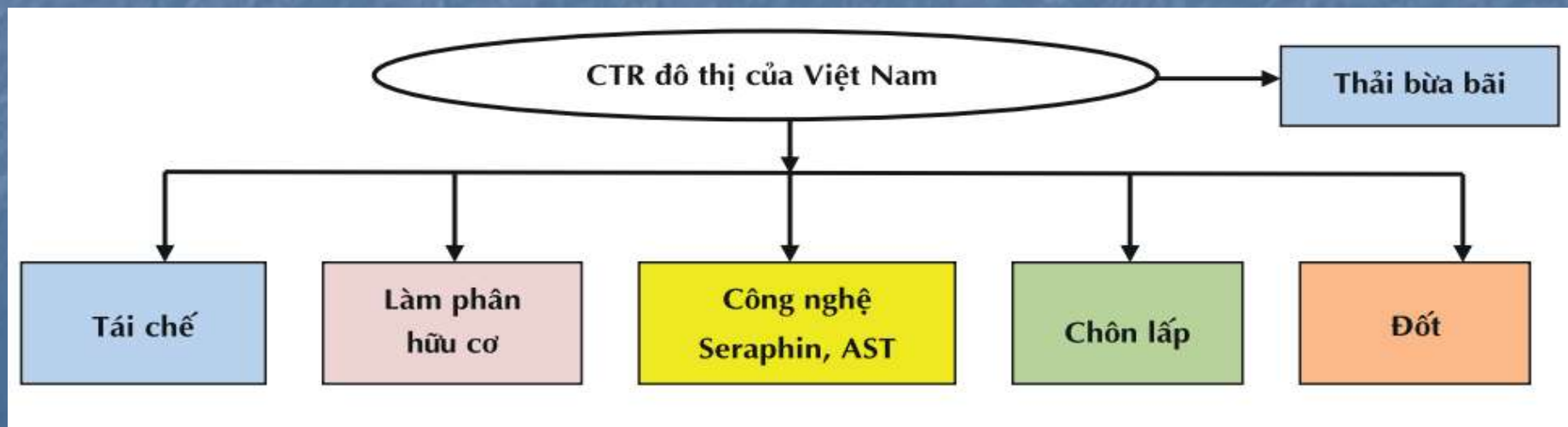
Năm 2004: 72% năm 2004

Năm 2008: tăng lên khoảng 80 - 82%;

Năm 2010: đạt khoảng 83÷85%

Tỷ lệ chất thải chôn lấp: 76 ÷ 82% (khoảng 50% được chôn lấp hợp vệ sinh và 50% chôn lấp không hợp vệ sinh);

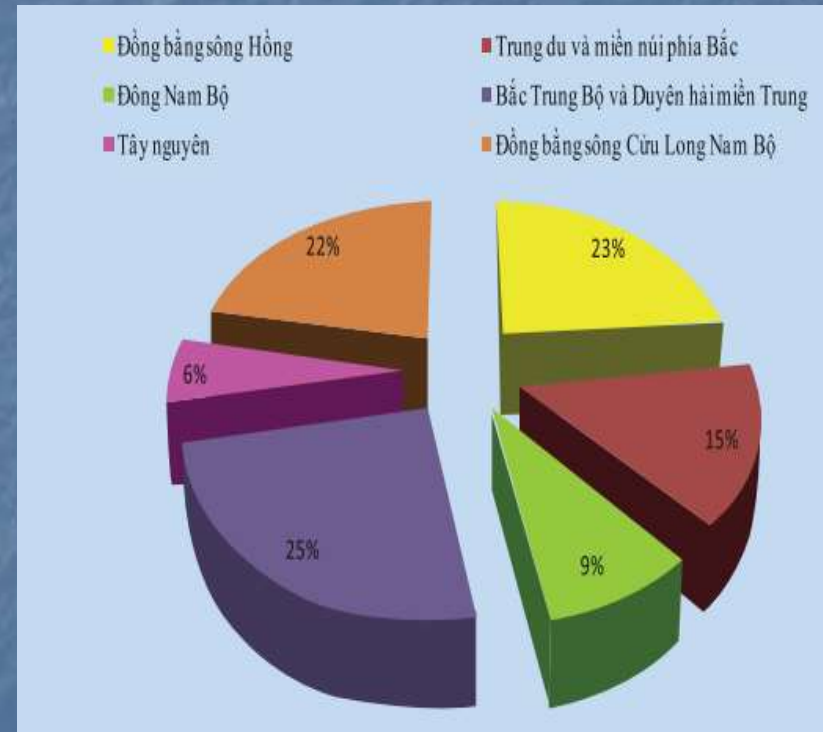
Tỷ lệ tái chế chất thải: 10÷12%

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CTR

Khu vực nông thôn:

- Tỷ lệ thu gom CTR: 40 – 50%;
- Không quy hoạch được các bãi rác tập trung, không có bãi rác công cộng;
- Khoảng 60% thôn, xã có tổ chức thu gom định kỳ, trên 40% có tổ thu gom rác tự quản;
- Chất thải chăn nuôi chủ yếu được xử lý bằng các hình thức: hầm Biogas, phân compost, làm thức ăn tận dụng nuôi thủy sản;
- Khoảng 19% chất thải chăn nuôi không được xử lý mà thải trực tiếp ra môi trường xung quanh

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CTR

Hệ thống chính sách, văn bản pháp luật

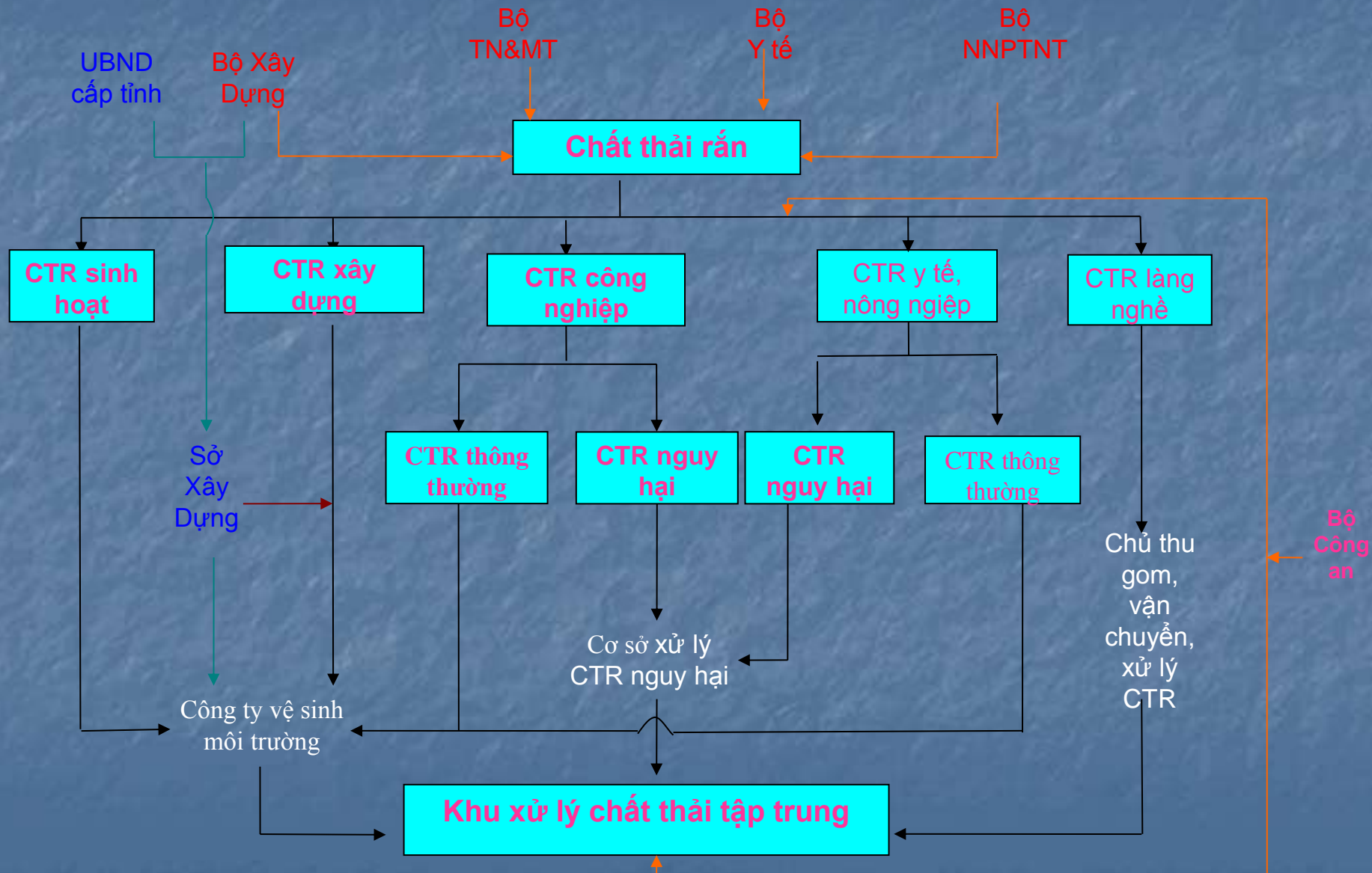
- Luật Bảo vệ môi trường 2005
- Nghị định số 59/2007/NĐ-CP ngày 09 tháng 4 năm 2007 của Chính phủ về quản lý chất thải rắn
- Nghị định 174/2007/NĐ-CP ngày 29/11/2007 về phí bảo vệ môi trường đối với chất thải rắn
- Nghị định số 04/2009/NĐ-CP ngày 14//01/2009 của Chính phủ về ưu đãi, hỗ trợ hoạt động bảo vệ môi trường
- Nghị định 69/2008/NĐ-CP của Chính phủ ngày 30/5/2008 về chính sách khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong lĩnh vực giáo dục, dạy nghề, y tế, văn hóa, thể thao, môi trường
- Nghị định số 117/2009/NĐ-CP ngày 31/12/2009 của Chính phủ về xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực BVMT

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CTR

Hệ thống chính sách, văn bản pháp luật

- Quyết định số 2149/QĐ-TTg ngày 17 tháng 12 năm 2009 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chiến lược quốc gia về quản lý tổng hợp CTR đến năm 2025
- Quyết định số 1440/QĐ-TTg ngày 06/10/2008 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch khu xử lý CTR 3 vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ, miền Trung và phía Nam đến năm 2020
- Quyết định 1216/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược BVMT gia đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030
- Chỉ thị 23/2005/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh công tác quản lý CTR tại các đô thị và KCN

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CTR

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

- **Thể chế, chính sách đã được xây dựng và đi vào đời sống**
 - Luật BVMT, Chiến lược quốc gia về quản lý tổng hợp CTR, Chiến lược BVMT quốc gia đến năm... → nền tảng quan trọng
 - Chính sách áp dụng cơ chế quản lý 3R (Giảm thiểu - Tái sử dụng - Tái chế)
 - Chính sách về xã hội hóa quản lý chất thải rắn sinh hoạt
 - Chính sách phát triển công nghiệp và công nghệ xử lý CTR
 - Chính sách về thuế và phí BVMT đối với CTR

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

- Hệ thống tổ chức và phân công trách nhiệm đang được kiện toàn và sự phân công tương đối cụ thể từ cấp trung ương -> địa phương;
- Đã có các quy hoạch theo vùng;
- Sự tham gia của các doanh nghiệp nhà nước đã mang lại những đóng góp không nhỏ;
- Khởi doanh nghiệp tư nhân đã có bước tiến đáng kể;
- Sự tham gia cộng đồng đã có kết quả bước đầu;
- Thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm đã trở thành công cụ hữu ích tuy nguồn lực còn hạn chế
- Nguồn tài chính đa dạng;

ĐÁNH GIÁ NHỮNG KHÓ KHĂN, TỒN TẠI

- Thể chế, chính sách chưa hoàn thiện, chưa thực thi đầy đủ; thiếu điều kiện bảo đảm
- Phân công, phân nhiệm còn phân tán, chồng chéo và nhiều lỗ hổng;
- Quy hoạch quản lý chất thải khó thực hiện;
- Các doanh nghiệp của nhà nước chưa được hỗ trợ, đầu tư đầy đủ;
- Xã hội hóa còn yếu;

ĐÁNH GIÁ NHỮNG KHÓ KHĂN, TỒN TẠI

- Công nghệ xử lý, tái chế, tái sử dụng CTR còn lạc hậu, chưa phù hợp với điều kiện VN
- Thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm chưa ngăn chặn được tình hình vi phạm pháp luật về quản lý CTR;
- Đầu tư tài chính còn thiếu, chưa cân đối
- Nhận thức của cộng đồng còn thấp
- Hợp tác quốc tế chưa phát huy được vai trò, hiệu quả;

ĐỊNH HƯỚNG CHO LUẬT BVMT SỬA ĐỔI

- Giao Bộ TNMT chủ trì và chịu trách nhiệm trước Chính phủ quản lý nhà nước thống nhất về BVMT, trong đó có quản lý chất thải rắn
- Phân định rõ chức năng, nhiệm vụ của từng bộ/ngành, địa phương về quản lý CTR;
- Cụ thể hóa nội dung phòng ngừa, giảm thiểu, tái sử dụng, tái chế;
- Coi chất thải là một loại tài nguyên

ĐỊNH HƯỚNG CHO LUẬT BVMT SỬA ĐỔI

- Làm rõ vai trò các doanh nghiệp nhà nước tham gia vào quản lý CTR;
- Khuyến khích xã hội hóa, huy động cộng đồng tham gia quản lý CTR;
- Phát triển ngành công nghiệp môi trường
- Quy định về nguồn tài chính cho quản lý CTR;
- Nâng cao nhận thức của cộng đồng

*XIN CHÂN THÀNH
CẢM ƠN !*